

VOLKSSPORT KRULBOL

Een kaasbolvormige houten dikke of dunne schijf zo dicht mogelijk tot aan een stok in de grond rollen. Dat is hét doel bij de volkssport Krulbol.

Twee ploegen (van twee, drie of vier personen) nemen het tegen elkaar op. Elke speler beschikt over één krulbol. Er zijn twee basistechnieken: het bollen en het schieten. Bij het bollen wordt de bol van één zijde van het speelveld zo dicht mogelijk naar de staak gerold. Het schieten gebruiken spelers voor twee doelen. Je kan het gebruiken om de bollen van de tegenpartij verderweg van de staak te stoten. Of je kan de bollen van een ploegmaat dicht bij de staak brengen.

Wanneer alle bollen gespeeld zijn, wint de ploeg met de bol het dichtst bij de staak. Het aantal punten is gelijk aan het aantal bollen dat dicht bij de staak ligt dan de dichtste bol van de tegenpartij. Het maximum te behalen punten per ronde is dus drie. De ploeg die het eerst negen punten behaalt, wint de wedstrijd.

Net zoals bij veel volkssporten in teamverband is het ontspannende en sociale karakter heel belangrijk bij Krulbol. Meer dan om het spel zelf, draait het allemaal rond kameraadschap.

Het woord 'krulbol' duidt op de wijze waarop de bol over de grond in een ellipsvormige baan rond de stok rolt. De bol 'krult' er zich bij wijze van spreken rond. Het woord dook voor de eerste keer op in de late negentiende eeuw. Van Frans-Vlaanderen over West- en Oost-Vlaanderen tot in het zuiden van Zeeuws-Vlaanderen: overal werd het spel toen gespeeld.

Vandaag de dag is de sport enkel nog springlevend in het Meetjesland, ten noorden van de as tussen Gent en Brugge. Zowat alle Meetjeslandse gemeenten hebben een actieve krulboltraditie. Ook Zeeuws-Vlaanderen in Nederland heeft nog actieve spelers. En, via Vlaamse en Nederlandse migranten is het spel zelfs in Noord-Amerika en Canada beland. Onder de naam "rolle bolle" wordt het ook daar, zij het in een iets andere vorm, nog steeds gespeeld.

Krulbol is maar één van de vele volkssporten uit Vlaanderen die samen onder de naam '*Ludodiversiteit*' door UNESCO erkend zijn als **Voorbeeldpraktijk in het borgen van immaterieel erfgoed**.

Geschiedenis en evolutie

Het woord "krulbol" duikt op in de late negentiende eeuw. Krulbol wordt dan gespeeld in de steden en op het platteland van Frans-Vlaanderen over West- en Oost-Vlaanderen tot in het zuiden van Zeeuws-Vlaanderen. Gemeentelijke grenzen en zelfs landsgrenzen zijn voor spelend Vlaanderen van geen belang. Krulbol heeft het in de twintigste-eeuwse stad niet overleefd. In het Meetjesland, ten noorden van de as tussen Gent en Brugge, daarentegen is krulbol springlevend. Zowat alle Meetjeslandse gemeenten hebben tot op de dag van vandaag een actieve krulboltraditie, net zoals Zeeuws-Vlaanderen in Nederland. En via de emigratie is het ook in Noord-Amerika en Canada beland waar het vandaag onder de naam "rolle bolle" nog steeds bestaat en vergelijkbaar is met het krulbolspel hier in onze regio's.

© Jelle Vermeersch

Inventaris Vlaanderen

LOCATIE

Meetjesland

THEMA

Sport en spel

BIJLAGE

- [Krulbol_meer_info.pdf](#)
- [Handleiding_aanleg_bolbaan.pdf](#)